

עורך נדיר, מסדר הנהגות הרשב"א מראדוביטש, שנדפס בשנת תר"א בסטרובניץ

הנהגות פראהבישט מהדורת מכון 'קדושה ומלכות' שני"א איגוד התורות 'דרכי שמואל' מיסודו של מו"ר הגאון מוה"ר ש"ס טובאס זצוק"ל. תשע"ט

פרק ל"ז
המשך מגילון 76

הנהגות פראהבישט

הנהגות ישירות וסדר היום לרבי שלום לפי סדר נכון וחדש עם תוספת ציונים הערות וביאורים והרחבות מספריתלמידי הנעש"ט הקדוש וצאצאי בית רוזי"ן כפי שנערכו על ידי מכון 'שכינת שלום' ללימוד ולפרסום תורת וסגולת הרה"ק הרבי ר' שלום מפראהבישט זיע"א

הנהגות ישירות וסדר היום פראהבישט שנדפס מחדש בברוקלין שנת תשנ"א

וּבְכָל יוֹם תִּלְמַד לְפָחוֹת עֲמוּד אֶחָד בְּרֵאשִׁית חֲכָמָה שֶׁעַר הַיְרָאָה, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּשַׁעַר הָאֱהָבָה עֲמוּד אֶחָד, וְאַחֲרֵי-כֵן עֲמוּד אֶחָד בְּשַׁעַר הַתְּשׁוּבָה. רַק בְּיוֹם עֶרֶב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ וּבְשַׁבַּת-קֹדֶשׁ תִּלְמַד בְּשַׁעַר הַקְּדָשָׁה.

שלמות שלום - השלמות וציונים

השינוי וסלח לנו שיחזור לאמרם בכביה כמו שאפשר. ונכון יהיה לבו בטוח בה', כי אם כה יעשה וירגיל עצמו זמן מה יתהפך לכריה חדשה, וה' יהיה בעורו. והי נפש אחי, כי נפש מעל' חולה מאד בחולאת המרה שחורה, וזהו תחבולות היצר בערמה ובמרמה כאילו לשם שמים, ושקר ידבר, כנראה בחוש, שבתאוות גשמיות הלב שמח ובעבודת הבורא היצר מזכיר עון וכל חטאות נעורים להתפס ברשתו כדכתיב 'תחת אשר לא עבדת את ה' בשמחה ובטוב לבב'.

וראה בספה"ק דרך אמת (ח"ב, ד"ה והנה ראה מה שאמרנו) להרה"ק רבי משולם פייביש מז'באריז ז"ע ז"ע שכתב: והעוסק בספרי מוסר ובפרק' בראשית חכמה ובספר אורחות צדיקים ידע באמות איך נסתמו עיניו מראות ולבו מהשיכל וכמה רחוק מיראת חטא ותורתו ותפלתו נמאסת בעיני הבורא ברוך הוא כמו שהאר"ך בזה הראשית חכמה.

ובספר וילקוט יוסף (עמ' טו) הביא בשם רבו הגה"ק רבי יהודה לייב הלוי אשלג ז"ע בזה הלשון: אמר בשם רבו הקדוש זצ"ל איני זוכר כעת השם) כי באם צריך לחפש איזה ענין בספר הזהר, אם הזהר מובא בספר ראשית חכמה הוא מחפש אותו בספר ראשית חכמה, יען כי לזה יש קדושה כפולה, הקדושה של ספר הזהר והקדושה של הראשית חכמה.

הספר ראשית חכמה) בזה הלשון: ראשית חכמה הוא ספר קדוש ונורא המפורסם בכל ישראל, חיברו רבינו אליהו די וידאש תלמיד רבינו מהר"א קורדובירו. ואשרי אדם שילמוד בו כל יום ויעשה קבע שיעור אחד ודאי יתנוצץ בו קדושה וטהרה. וכו'. והכל לפי מה שהוא אדם ילמוד בקיצור שמרגיש שמעוררו לתשובה, וכו'. והמגיד אמר למרן ז"ל שכל יום ילמוד מוסר, וכתב מה"ר חיים הכהן (בעל 'טור ברקת', מתלמידי מה"ר חיים ויטאל) שעתה שזכינו לספר הקדוש ראשית חכמה בו יגהגה תדיר. ושמעתי מרב אחד שקבל הדגאון מהרש"ל בשבתו על כסא ההוראה לרב ואב"ד צוה למוכיח אחד שיבא בכל יום שעה אחת ויזכירנו ויזהירנו כאילו הוא אחד מהמון, כי כך רצונו והרשות נתונה לו. ובעת בא המוכיח יתכפ מהרש"ל מתעטף ויושב לשמוע ותכחות מוסר ביראה ורעד לפני ה'. אשריו ואשרי חלקו ואשרי העם שככה לו רב חסיד וקדוש ז"ע.

וכתב מרן החיד"א עוד (בספרו לב דוד, פרק ז): ואני שמעתי מגדולי ישראל וישיב כסאות למשפט ועוסקים בהיות דאביי ורבא, להבין ולהורות שהיה להם עת קבוע סוד בספר הקדוש ראשית חכמה, אשריהם הצדיקים כי הגם שהיו עוסקים בתורה בכל כחם ויספו להתקדש בלימוד הספר הקדוש הנזכר, המקדש האדם ודבריו חיים למארי' נפש, וכה יעשו הרוצים לעבוד עבודת ה' לקבוע לימודם בספר הקדוש האמור לעתים.

בספר פרי מגדים (בהקדמה על שו"ע או"ח, אגרת הראשונה ד"ה ועל השנית) כתב: הלואי שנלמוד בכל יום שיעור ספר המוסר וראשית חכמה' יראת ה' יקר הערך, ומחברו היה גאון מפורסם, וכוונתם לשם שמים לזכות את ישראל, הלא נראה מחיבוריהם שהיו תנאי עולם.

ספר דרכי ישרים מביא ציוואת הרב הצדיק מתלמידי הריב"ש, ושם כתב (אות ז): בכל יום ויום תלמדו ספרי הקדמונים כגון חובת הלבבות ראשית חכמה של"ה חלק א' ושער הקדושה וס"ר ושאר ספרי מוסר הקדמונים דווקא, כי לא תבינו מספרי הצדיקים שהיו בזמננו כלל וכלל אם לא קבלתם דברי מוסר הקדמונים בלבבכם באמת, וכך קבלתי מאדוני מורי ורבי, ומאוד מאוד אני מזהיר אתכם על זה, וכל דברי דברי קבלה.

ובספה"ק חיים וחסד (דף עו). להרה"ק רבי חיים חייקל מאמדור ז"ע, תלמיד מרן הרה"ק המגיד הגדול ממעוררשט ז"ע כתב: מי הוא שתננו האל בשכלו ככל אמיתי, יראה בעין שכלו בספרים הקדושים, הראש לכל הספרים הוא הזהר הקדוש וספר ראשית חכמה אשר חיבר איש צדיק וקדוש אשר כל רואה בו יראה שהקב"ה משתגעשע עמו בגן עדן, כי בוודאי דבריו דברי רוח הקודש ושרתה עליו שכינה. עכ"ל.

והרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי ז"ע כתב (אגרות בעל התניא, אגרת ק"ט) כתב דברי הדרכה למחותנו על ערך השמחה בעבודת ה', וזה לשונו: סדר רוב למוזו יהיה בוהר ובמדרש, אך קודם התפלה יהיה למוזו בראשית חכמה שער התשובה וסוף שער היראה וסוף שער הקדושה, בכדי להכניס יגון ואנחה ולשבור הלב על עונותיו וחטאת נעורים, בכדי שיוכל לבכות בכדי שישליך ויסיר היגון מלבו, בכדי שיהיה לבו שש ושמח בתכלית השמחה בהתבוננו בגדלות הבורא בתפלה, עד ברכת

'ובכל יום תלמד לפחות עמו אחד בראשית חכמה'. חיברו הגה"ק רבי אליהו די וידאש ז"ע, תלמידו המובהק של מרן הגה"ק רבי משה קורדובירו ז"ע (הרמ"ק), וכן קנה חכמה מאת מרן הארי' הקדוש ז"ע והגה"ק רבי אברהם הלוי ברוכים.

מסירותו לרבו רבי משה קורדובירו ז"ע היתה רבה ומופלאה עד כדי כך שזו אחת מן הטעמים אשר הניאו אותו לחבר את ספרו הקדוש 'ראשית חכמה וכמו שכתב בעצמו בהקדמה לספרו שהטעם שכתב את ספרו 'מפני שנתן רשות להדפיס ספר הפרדס של מורי ע"ה, והאמת כי מי שיכנס אל החכמה הפנימית בלי תשובה ומעשים טובים לא יכנס לעולם אל החכמה וכו' לכן כונתי לעשות הספר הזה, לבאר הדרך שצריך הנכנס אל החכמה'. ביום "ח אדר ה' אלפים של"ה השלים את חיבור הספר בעיה"ק צפת.

מעלת הספר הקדוש 'ראשית חכמה'

רבות הפלילו רבותינו הקדושים בכל הדורות מאז יצא והתפרסם שמו של ספר הקדוש 'ראשית חכמה' בחשיבות וחובת הלימוד בספרא קדישא הדין. ויבואו להלן מעט מזעיר.

מרן השל"ה הקדוש הביא רבות בספרו מספר 'ראשית חכמה' וכתב (תחלת עשרה מאמרות) בזה הלשון: דור דור ודורשיו, דור דור ומנהיגיו, ואחרון תביב בעל ראשית חכמה וכל חבורתא קדישתא, וההולך בדרכים הוא ההולך אחרי ה' ומקיים בהם 'אתם הדבקים בה' אלהיכם חיים' (דברים ד ד) כל אלה רמוז בפסוק זה, התבוננו בו.

והגה"ק הפעוט רבי שבתי שעפטייל הלוי הורוויץ ז"ל, בעל 'שפע טל' כתב בהקדמה לספרו 'נשמת שבתי הלוי' את המפורסם אשר עליהם יסד את ספרו, ובתוך הדברים כתב: וחד דעמיה המפורסם ומיוחד בחסידות ויראה ואהבת השם בתראי דבתראי, אשר כל המקובלים אחרונים נמשכין אחריו, הלא הוא הרב רבי אליהו ע"ה, אשר חבר 'ראשית חכמה' כלה יראת ואהבת ה', אשר האיר עינינו וגילה אוזנינו בקבלתו הקדושה, ואשריו שזכה ואשריו שזיכה.

וראה בספר אור הישר להגה"ק רבי מאיר פופראש (אות כז) שכתב: תקרא בכל יום קריאה אחת מספר חובת הלבבות. והמגיד אמר [למרן בעל 'בית יוסף' ז"ע] שטוב ללמוד הקיצור של ספר הנ"ל. ונראה לי שבזמנו לא היה הספר ראשית חכמה, והאידינא לא תזוע מיניה.

וכדברים אלו כתב בסידור הרה"ק רבי שבתאי מראשקוב ז"ע (מונת הלימוד, דף קפז): וזה לשונו: אם יש לו פנאי באשמורת יקרא בכל יום קריאה אחת מספר ראשית חכמה, והוא מכניע לב האדם ומביא בו יראה עצומה, ומעורר לב האדם לתשובה. והמגיד אמר למהר"י קארו שיקרא קצור חובת הלבבות לפי שלא היה בזמנו ספר ראשית חכמה, אך האידינא שזכינו לכרכא דבולא ביה והוא ספר ראשית חכמה, ממנה לו תזוז.

וראה בספר שם הגדולים למרן החיד"א שכתב (בערך

<< המשך בריכוז לשלום עמ' 1

בעבודתו ולא בהבלי עולם, רק בעבודת השם יתברך ברוך הוא ישמח כל היום.

קדושת לוי (קדושה שניה לחנוכה, ד"ה ולפי מה שבארנו)

ע"י שמירת שתי שבתות בשמחה מיד נגאלין

הנה בהקדם מה שפירשתי בס"ד הפסוק (במדבר י') 'וביום שמחתכם' וגו' ואמרו חז"ל (בספרי) דזה השבת, כי משה עם שני ד' מספר שמחה, (עיי' מה שפירש במאמר לו). ולדעתי ר"ת 'וביום שמחתכם' ובי' מן 'וביום מספר שי"ה, ראשי תיבות מספר ר"ת נ'פש רוח נ'שמה י'חידה - שי"ה. וזה אמר יקני הגדול והקדוש בעל היכל הברכה ז"ע, נפש רוח נשמה חיה יחידה מספר 'ברכי נפשי את ה', אשר נכלל בדויד ה' חלקי הנפש, וזה 'ביום השבת' ליום שכולו שבת, אשר בו יבוא דויד ומשיח לגאלינו יהיה שמחה בעולם. וזה יבואר שה' חלקי הנפש מכוון לשם הוי"ה, והם נרמזים באתון משיח, הם אתון ישמ"ח שי"ח ר"ת נ'פש רוח נ'שמה ח'יה י'חידה, והאות מ' ממשיח בציור השם הוי"ה ב"ה וב"ש, כי אות מ' הוא כ"ו, וזה שפיר נקרא משיח, וזה שפיר 'שבת' נקרא 'וביום שמחתכם' זה 'השבת' כדברי הספרי וכו'. וזה ידוע מזהר"ק דמשה יהיה המשיח, וזה שפיר ישמח משה במתנת חלקו' אתון 'ישמח משה'. כי ע"י שמירת השבת נזכה לגאולה שלימה כדברי חכמינו ז"ל (שבת ק"ח): 'אלמלי משמרים ישראל שתי שבתות כהלכתן מרומז על ליל שבת ועל יום שבת, מ"ד נגאלין, וזה מ"ד ר"ת משה יוסף דוד, וזה 'וביום שמחתכם זה השבת וכו'.

שבת שלום ומבורך (מאמר לו)